

ע"פ 38693/12/20 - רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נגד חוסאם עבאס

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים
ע"פ 38693-12-20 רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נ' עבאס
25 ינואר 2021

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט עמית [אב"ד]
א. אלון, שופט
א. בולוס, שופט
המערער:

רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע
ע"י ב"כ עו"ד ערן בר-אור
מטעם היועץ המשפטי לממשלה

נגד
המשיב:
חוסאם עבאס
ע"י ב"כ עו"ד נאסף גאנם

הודעת ערעור מיום 17.12.20 על פסק-דין של בית-משפט השלום בחיפה (כב' השופט זאיד פלאח) מיום 22.11.20
ב-ת"פ 48389-06-19.

פסק דין

השופט אברהם בולוס:

ערעור המדינה על פסק דין של ביהמ"ש השלום בחיפה (כב' השופט זאיד פלאח) בתיק ת"פ 48389-06-19 מיום
22.11.2020 (להלן: **פס"ד**). בפס"ד ביהמ"ש קמא נמנע מלהרשיע את המשיב, וחייבו לתת התחייבות כספית בסך
12,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות שבביצוען הודה ותשלום פיצויים בסך של 7,000 ₪.

ערעור המדינה מופנה כנגד מסקנתו של ביהמ"ש קמא להימנע מהרשעה וגם באשר לקולת העונש.

כתב האישום וההליכים

1. כנגד המשיב ונאשם אחר (להלן: **הנאשם האחר**) הוגש כתב אישום שתוקן (להלן: **כתב האישום**) לביהמ"ש

קמא, לפיו בתאריך 23.12.2017 בשעה 01:40 עסקו המשיב והנאשם האחר בציד דורבנים בעמק הקורן באמצעות אלה וכלב.

בנסיבות המתוארות לעיל, שניהם עוכבו ובחיפוש שנעשה בכליו של הנאשם האחר נתפסו פנס, אלת עץ, סכין ושקיות המשמשות לאריזת הציד. כמו כן, נתפס כלבו של הנאשם האחר בו נעזרו שניהם לצורך מעשיהם.

עוד צוין בכתב האישום, כי בחיפוש שנעשה ברכבו של הנאשם האחר נמצאו גם קוצי דורבן, שהינו חייט בר מוגנת וערך טבע מוגן.

בזמן ביצוע המעשים שיוחסו למשיב והנאשם האחר, מי מהם לא החזיק רישיון ציד ולא היה בידיהם היתר כדן, ובכך שניהם בצוותא חדא, צדו חיות בר מוגנות באמצעות כלב ואלה, ללא רישיון או היתר כדן. בנוסף, החזיק הנאשם האחר בערך טבע מוגן ללא היתר.

בשל מעשים אלה יוחסו למשיב ולנאשם האחר ביצוע העבירה של ציד חייט בר מוגנת ללא רישיון - עבירה לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק הגנת חייט הבר, תשט"ו-1955 (להלן: **חוק להגנת חייט הבר**) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**); וגם עבירת ציד בשיטה אסורה (באמצעות כלבים) - עבירה לפי סעיפים 5 (7) ו-14(א) לחוק להגנת חייט בר ותקנה 6(ב) לתקנות להגנת חייט בר, תשל"ו-1976, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

2. כדי שהתמונה תהיה שלמה אוסיף, כי לנאשם האחר יוחסה עבירה נוספת שהיא החזקת ערך טבע מוגן - עבירה לפי סעיף 33(ד) ו-57(א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשמ"ח-1988 בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

3. בדיון שהתקיים בפני ביהמ"ש קמא בתאריך 22.11.2020 הצדדים הודיעו כי הגיעו לידי הסדר טיעון. לפי הסדר זה, המשיב יבקש לאפשר לו לחזור בו מכפירתו, כתב האישום יתוקן, המשיב יודה בעובדות כתב האישום המתוקן והצדדים יטענו לעניין ההרשעה וגם באשר לעונש.

באותו מעמד ביהמ"ש קמא התיר למשיב לחזור בו מכפירתו ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים ניתן פס"ד העומד במוקד הערעור.

פסק הדין

4. בפס"ד ביהמ"ש קמא סקר את טענות הצדדים והדגיש כי המשיב במעשיו פגע בחיות בר מוגנות, אם כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא קלה. ביהמ"ש קמא ציין את התרשמותו לפיה עסקין במשיב שזו טעותו הראשונה, אשר נעדר כל עבר פלילי, החרטה אותה הביע היא כנה ואמיתית והסיכוי שישבו ויבצע עבירות דומות הוא קטן מאוד, אם בכלל.

עוד מצא ביהמ"ש קמא, כי המשיב מחזיק ומגדל חיות בכדי לטפל באמצעותן בבעלי צרכים מיוחדים והוא לומד כיום לתואר ראשון באומנות ומעוניין להמשיך גם ללימודי תואר שני שבמסגרתם יתמחה בתרפיה באומנות. המשיב, כך צוין בפס"ד, מעוניין לפתח עיסוק זה בהקמת חווה חקלאית שיקומית.

מכל אלה, וגם מהעובדה כי המשיב אינו הנאשם העיקרי אלא התלווה למעשה לנאשם האחר, כל הכלים ששימשו לציד היו בבעלותו וחזקתו של הנאשם האחר, גילו של המשיב, העובדה כי המשיב מטפל באנשים באמצעות חיות ובפועל לא בוצע כל ציד - נימוקים אלה כמכלול מצדיקים, כך קבע ביהמ"ש קמא, ויתור על הרשעתו של המשיב.

באשר לשיקומו של המשיב, ביהמ"ש קמא שוכנע שהמשיב הביע חרטה עמוקה על מעשיו וכי המשיך לימודיו ועבודתו בטיפול באנשים באמצעות חיות וגם תוכניתו להקים חווה שיקומית, עלולות להיעצר אם הוא יורשע. מכאן, ביהמ"ש קמא מצא כי ההרשעה תגרום לפגיעה ממשית בשיקומו של המשיב.

5. ביהמ"ש קמא גם הסביר, כי במצב דברים זה אין חובה לקבל תסקיר מבחן, שכן ניתן להימנע מהרשעה ולהטיל על המשיב התחייבות בהתאם לסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בנוסף לפיצוי מתאים.

6. בסופו של דבר, ביהמ"ש קמא, כאמור, קיבל את עמדת המשיב, נמנע מלהרשיעו וחייבו ליתן התחייבות כספית בסך של 12,000 ₪ להימנע מביצוע אחת או יותר מהעבירות שבביצוען המשיב הודה, וגם בתשלום פיצוי לבית החולים לחיות בספארי אשר ברמת גן בסך של 7,000 ₪.

7. אציין כי באשר לנאשם האחר, במסגרת דיון שהתקיים בביהמ"ש קמא ביום 15.11.2020, הצדדים הודיעו כי הגיעו להסדר טיעון סגור, לפיו גם נאשם זה יחזור בו מכפירתו ויודה, יורשע ויוטל עליו עונש הכולל קנס בסך 8,000 ₪, מאסר על תנאי וגם התחייבות כספית - הסדר אותו אישר ביהמ"ש קמא.

טענות הצדדים בערעור

8. כאמור, המדינה לא השלימה עם פס"ד והגישה את הערעור שמונח כעת לפנינו. בערעור וגם בטיעוני בא כוחה במסגרת הדיון, נטען כי ביהמ"ש קמא טעה משנמנע מלהרשיע את המשיב. המדינה הדגישה כי הכלל הוא כי מי שהודה יורשע בדיון, והחריג הוא הימנעות מהרשעה וזאת רק במקרים חריגים ויוצאי דופן.

ביהמ"ש קמא נקלע לטעות שעה שהחליט להימנע מהרשעת המשיב, בייחוד נוכח העובדה שהמשיב לא הצליח להצביע על נזק כלשהו שההרשעה עלולה לגרום לו, שכן כל טענותיו בהקשר זה היו טענות כלליות אשר לא גובו כראוי.

יתרה מכך, המדינה טענה כי עסקינן בעבירות חמורות שהמשיב ביצע והאינטרס הציבורי מחייב את הרשעתו. המשיב הודה כי השתתף בציד של חיית בר מוגנת, ועבירה זו מחייבת הרשעה כדי להעביר מסר חד וברור. מה גם, שההרשעה

במקרה זה מתחייבת נוכח הקושי הרב באיתור והעמדה לדין של עבריינים בעבירות בהן עסקינן, דבר שגם מצדיק השתתפות עונשים מרתיעים.

עוד טענה המדינה, כי בשל חשיבותו של עקרון אחדות הענישה, לא היה נכון להבחין בין עניינו של הנאשם האחר אשר הורשע ואף הושטו עליו עונשים בדמות קנס ומאסר מותנה, מעניינו של המשיב כאן, שאף הוא ביצע את אותן עבירות חמורות כמו הנאשם האחר.

מכל אלה, המדינה בדעה, כי נכון לקבל את הערעור, להרשיע את המשיב בעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום המתוקן וגם להשית עליו עונש ראוי ומרתיע.

9. מנגד, המשיב פתח את טיעוניו בטענה כי ערכאת הערעור לא נוהגת למצות את הדין עם הנאשם בקבלת ערעור המדינה. פסק דינו של ביהמ"ש קמא מפורט ומנומק שבגדרו נתן את דעתו לכלל הנתונים הרלבנטיים. ביהמ"ש קמא, כך נטען, שקל את כל השיקולים תוך התייחסות לחומרת העבירה, לנזקים שהוכחו ואשר עלולים להיגרם למשיב מההרשעה, לאפשרות האפשרית כי משיב זה יחזור לסורו ולעובדה כי לא מדובר במבצע סידרתי אלא במעידה חד פעמית.

לגישת המשיב במקרה זה הוכח כי הרשעה תגרום לנזק משמעותי לרבות לפגיעה בדימוי העצמי, תעצור את התקדמותו המקצועית ואף את לימודיו. עוד טען המשיב, כי חשוב במקרה זה לתת את הדעת לעובדות שעומדות ביסוד כתב האישום ואשר מלמדות כי חלקו בביצוע העבירה היה זניח, שכן הכלב וגם הכלים סופקו על ידי הנאשם האחר - הוא המבצע העיקרי.

עוד טען המשיב, כי במקרה זה לא הייתה בפועל פגיעה בערכים המוגנים בגלל שהצייד לא הושלם ולא נגרם נזק לאף חיית בר. אלה הן נסיבות חשובות אשר מטות את הכף לאישור פסק דינו של ביהמ"ש קמא, אשר, כאמור, נתן את דעתו לכלל השיקולים הרלבנטיים וערך את האיזון הראוי.

המשיב הוסיף, כי הוצגו ראיות בפני ביהמ"ש קמא התומכות בכוונתו ובתכנונו להקים חווה חקלאית טיפולית. אמנם, עד כה המשיב לא התחיל באף מהלך מעשי, ואף אין בקשות לקבלת היתרים להקמת חווה, אך התכנון כן קיים ודי בכך כדי להצביע על קיומו של נזק ממשי.

לגישת המשיב צדק ביהמ"ש קמא את הבחין בין עניינו לזה של הנאשם האחר, שכן מעורבותו של הנאשם האחר בביצוע העבירות הייתה עמוקה יותר, הוא שהוביל והוא היה המבצע העיקרי. המשיב גם חזר וטען כי במקרה זה, התוצאה אליה הגיע ביהמ"ש קמא הינה תוצאה צודקת ומאוזנת המבוססת על התרשמותו מהמשיב וגם מכלל הראיות והטיעונים שהונחו בפניו.

שעה שביהמ"ש קמא נתן את דעתו לכלל השיקולים וערך את האיזון הנכון, אין הצדקה להתערב, לא במסקנתו להימנע מהרשעת המשיב וגם לא באשר לעונש.

דין והכרעה

10. כידוע, הסמכות הנתונה לביהמ"ש שלא להרשיע נאשם אשר נמצא כי ביצע את העבירה או לבטל את הרשעתו, מהווה חריג לכלל. לפי כלל זה הליך פלילי מסתיים בהרשעה או בזיכוי כקבוע בסעי' 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: **חוק סדר הדין הפלילי**). אי-הרשעה או ביטולה בהתאם לסעי' 192 לחוק סדר הדין הפלילי מהוות חריג לכלל זה, שכן משהוכח ביצועה של עבירה נכון להרשיע את הנאשם, והימנעות מהרשעה אפשרית אך ורק במקרים יוצאי-דופן.

11. בהתאם להלכה שנקבעה בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: עניין **כתב**), הימנעות או ביטול הרשעה בעבירות שהנאשם ביצע אפשרית בהתקיים שני פרמטרים; **הראשון**, כאשר ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם; **והשני**, כאשר סוג העבירה מאפשר לוותר על הרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים. שאלה זו תוכרע לטובת הנאשם במקרים חריגים ביותר בהם התברר כי אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה והאינטרס הציבורי בעמידה על ההרשעה. ביישום מבחנים אלה חשוב להקפיד, שכן שימוש בסמכות זו כאשר אין הצדקה של ממש להימנע מהרשעה מפרה את הכלל המחייב הרשעה תוך מיצוי ההליך הפלילי כדי להשיג הרתעה ופוגעת בעיקרון השוויון בפני החוק (ע"פ 2796/03 **ביבס נ' מדינת ישראל**, פסקה 25 (5.7.04)).

12. כפי שנקבע רבות במלאכת איזון זו יש לתת את הדעת לשיקולים רבים ומגוונים:

"10. מקום שבנסיבות מיוחדות וחריגות עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, עשויה לקום הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי הרשעה. לצורך כך, יש להתחשב, מן הצד האחד, במשמעותה של העבירה שנעברה מבחינת השלכתה על הנורמות החברתיות, והמסר הציבורי המתחייב מהן; יש להתחשב בזהותו של עובר העבירה ובמעמדו בציבור, ולבחון באיזו מידה זהותו משפיעה על עוצמת הפגיעה שנגרמה מהעבירה על המערכת הציבורית; יש לשקול במבט רחב גם את השפעת אי ההרשעה על ההליך הפלילי בכללותו, ואת המסר החברתי שאי הרשעה עלול לאצור בחובו בנסיבות הענין הספציפי.

11. מנגד, יש לתת את הדעת לנאשם האינדיבידואלי, לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולהשפעת ההרשעה על חייו, ועל סיכויי שיקומו; יש לקחת בחשבון נסיבות אישיות שונות - גיל, עבר פלילי קודם, ונתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי. יש לבחון את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם, ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי. בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של הענין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין". (ע"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל, פסקאות 10-11 (31.12.07))

13. נטל השכנוע רובץ על הנאשם, ועל מנת לעמוד בתנאי הראשון לעניין היקף הנזק הנגרם מההרשעה וההשלכה על

שיקומו, עליו להצביע על פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי השיקום, אותה יש לבסס באמצעות הנחת תשתית ראיתית משכנעת (רע"פ 7224/14 **פרנסקי נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (10.11.2014); רע"פ 3589/14 **לזון נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (10.6.2014); רע"פ 1439/13 **קשת נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (4.3.2013); רע"פ 8627/12 **הנסב נ' מדינת ישראל**, פסקה 12 (31.12.2012)).

אכן עם השנים נמנו שיקולים רבים ועוצבו גם מבחני עזר ליישום ההלכה שנקבעה בעניין **כתב**, ועם זאת חשוב להדגיש כי הלכה זו שרירה וקיימת ולא חל שינוי באמות המידה שנקבעו בגדרה לבחינת שאלת ההימנעות מההרשעה (רע"פ 6819/19 **פליקס סרוסי נ' מדינת ישראל**, פסקה 13 והאסמכתאות שם (18.10.19)). אף יתרה מכך, לאורך כל הדרך ביהמ"ש העליון חזר וחדד רבות כי הנטל הינו מנת חלקו של הנאשם, אשר מחובתו לשכנע באמצעות ראיות לעניין קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי ואין להסתפק לא בהשערות ובוודאי לא בטענות שלא זכו לאף גיבוי לעניין הנזק והיקפו (רע"פ 5985/13 **הראל אבן נ' מדינת ישראל**, פסקאות 6 ו-7 (2.4.14); רע"פ 1240/19 **עופר בר לוי נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (24.3.19)).

14. בהמ"ש קמא הזכיר לא אחת בפס"ד כי המשיב מתכנן להקים חווה חקלאית בה יגדל חיות לצורכי טיפול בחולים. בפועל זה היה אחד השיקולים העיקריים שהיטו את הכף לקבלת עמדת המשיב ע"י ביהמ"ש קמא אשר השתכנע כי הרשעה תחסום את דרכו של המשיב ובפועל תסכל את תוכניתו כליל.

15. מקודם עמדתי על חובתו של הנאשם להניח תשתית משכנעת לעניין קיומו של נזק קונקרטי, והדגשתי כי אין לקבל טענה לנזק, יהיה היקפו אשר יהיה, כל עוד לא גובה כראוי. לאחר עיון מעמיק בתיק קמא מתברר כי לבד מהטענה הכללית והגורפת המשיב לא הביא ולו בדל ראיה התומך בנטען. גם במסגרת הדיון לפנינו ב"כ המשיב נשאל מספר פעמים והתבקש להציג ראיות כלשהן המבססות את טענתו באשר לכוונת המשיב להקמת חווה שיקומית - דבר שלא נעשה. התברר כי עסקינו בעצם במחשבה שעדיין המשיב אף לא התחיל להוציא אל הפועל; אין תוכניות, אין היתר, לא נבנה מבנה מתאים, אף חווה לא הוקמה ומתברר כי אין הכנות כלשהן.

16. לא זו אף זו, ביהמ"ש קמא גם לא הבהיר בפס"ד הכיצד ההרשעה עלולה לחבל בתוכניות המשיב לעניין הקמתה של החווה החקלאית? במקרה זה לא רק שטענת הנזק נותרה בגדר טענה בעלמא, המשיב גם לא הצליח לקשור בין נזק נטען זה לבין ההרשעה. כלומר, הנטל הרובץ על הנאשם, ובמקרה זה המשיב, מחייבו לשכנע באשר לקיומו של נזק משמעותי וברור בעקבות ההרשעה - כאשר המשיב במקרה זה לא הניח תשתית המוכיחה נזק ומובן כי לא הוכיח קשר כלשהו בין אותו נזק נטען להרשעה.

17. אציין, שגם מקום בו היה הנאשם סטודנט למשפטים והביע חשש שההרשעה תפגע בו פגיעה חמורה בבואו להתמחות או להתקבל ללשכת עורכי הדין, נמנע ביהמ"ש מלבטל את ההרשעה. באותו מקרה נקבע, כי לשכת עורכי הדין היא שתבחן בבוא היום את הנסיבות ותפעל על-פי סמכותה: "**... גם אם נראה בכך מעידה חד-פעמית של סטודנט חדש, עדיין יש חומרה בעבירות, והשלכות רוחב ליחס אליהן. כפי שצוין בית-המשפט המחוזי, לשכת עורכי הדין תבחן את הנסיבות - ותכריע על-פי סמכותה**" (ההדגשה שלי - א.ב.). (רע"פ 3515/09 **מנחם פדאל נ' מדינת ישראל**, פסקה ח' (21.5.09)).

כך גם נקבע בעניינה של נאשמת, עו"ד במקצועה, שהרשעתה עלולה לסכל את יכולתה לעסוק במקצועה (רע"פ 923/19 פלונית נ' מ"י, פסקה 8 (2.4.19); ובאשר לסטודנט לרפואה שהרשעתו תצמצם את סיכוי לקבלת רישיון מתאים לעסוק במקצוע הרפואה (רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מ"י, פסקה 9 (21.10.18)).

משמע, ככל שיבקש המשיב בבוא היום אכן להגשים את משאלתו ולהקים חווה טיפולית, יהא על הגורמים המוסמכים לשקול את הנסיבות הנוגעות לעניין ולהחליט בהתאם האם יש מקום ליתן לו את הרישיון המתאים לצורך זה, ואל לו לבית המשפט לקבוע מסמרות בנושא מקום בו שיקול הדעת מסור לגורמים המופקדים על מתן ההיתרים הנדרשים.

18. הדבר הינו נכון לעניין טענתו של המשיב כי הדבר עלול לשבש את לימודיו לתואר שני. המשיב טען בפני ביהמ"ש קמא, כי הינו סטודנט לתואר ראשון באומנות והוא מתכוון ללמוד לתואר שני ולהתמחות בתרפיה באומנות. בהנחה שהנטען הינו נכון, למרות שלא גובה כראוי, לא הובהר כלל ועיקר הכיצד ההרשעה עלולה להסב נזק, להשליך על הלימודים או לפגוע בשיקומו של המשיב? זו טענה בעלמא שלא היה נכון לייחס לה משקל כלשהו, משלא הוכחה וגם מהטעם שלא הובהר מה בין ההרשעה להמשך לימודי המשיב.

19. במסקנתי זו לא נעלם מעיני הקושי שלפעמים ניצב בדרכם של נאשמים צעירים שלא בחרו במקצוע או נמצאים בתחילת דרכם המקצועית להוכיח קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי - קושי שלעיתים נכון להתחשב בו. אלא שבענייננו, המשיב טען לנזק שלגישתו הינו מוחשי, אולם הוא שכשל בהנחת תשתית מתאימה המוכיחה נזק נטען זה וגם לא שכנע לעניין קיומו של קשר בין הנזק הנטען להרשעה. במקרה זה המשיב הצביע על השערות ועל הנחות גורפות הרחוקות מלבסס את גישתו.

20. יתר העובדות והשיקולים עליהם עמד ביהמ"ש קמא בפס"ד; כמו היעדר הרשעה קודמת, הבעת חרטה, גילו של המשיב, חלקו בביצוע העבירות ונסיבות ביצוען - לכולם יש חשיבות ואותם נכון לשקלל גם בבוא ביהמ"ש להכריע בשאלת ההרשעה. אולם, משקל לנסיבות אלו יש לייחס בקיומו של נזק קונקרטי ומוכח, ומובן כי בהיעדרו אין בהן כדי להוביל לאי הרשעה. במקרה זה לנסיבות אלו חשיבות בקביעת מתחם העונש הראי (והכוונה לנסיבות ביצוע העבירה), וליתר הנסיבות יש ליתן משקל בקביעת העונש המתאים למשיב בגדרי המתחם, אך נסיבות אלו לא יכולות, לכשעצמן ובהיעדר נזק קונקרטי מוכח, להוביל, ולו בדוחק, לתוצאה אליה הגיע ביהמ"ש קמא.

21. במקרה זה גם התנאי השני לא מתקיים נוכח משקלם הרב של הערכים המוגנים שעומדים ביסוד האיסורים אותם הפר המשיב לרבות ההגנה על חיות בר. אציין, שבכתב האישום אשר בעובדותיו הודה המשיב, נכתב כי: "במעשיהם המתוארים לעיל, צדו הנאשמים בצוותא חדא חיות בר מוגנות באמצעות כלב ואלה, ללא רישיון וללא היתר כדן...". משמע, העבירות של ציד חיות בר מוגנות ללא רישיון, וציד בשיטה אסורה (באמצעות כלבים), יוחסו הן למשיב והן לנאשם האחר (בצוותא חדא).

כדי להעביר מסר תקיף, החלטי ומרתיע ההרשעה בעבירות כגון דא מתחייבת, והימנעות ממנה תיעשה במקרים קיצוניים

ביותר, שכן: "יש מקום להחמיר בענישה הנוגעת לפגיעה בבעלי חיים, הן חיות הבר הן חיות הבית. התאכזרות ופגיעה בבעלי חיים, מעבר לפגיעה העקיפה שהיא גורמת לבני האדם, מעידה על אטימות לב וקהות חושים. נדמה כי דווקא בעידן הנוכחי, עידן השפע הטכנולוגי, חשופים בעלי החיים לאלימות חריפה מבעבר. חדשות לבקרים אנו שומעים על ניסויים מעוררי פלצות הנעשים בחיות תמימות לצרכים מסחריים, על תנאי גידול ואחזקה אכזריים של בעלי חיים בתעשיית המזון, ועל צמצום מרחב המחיה הטבעי של בעלי חיים מוגנים המנסים לשרוד בטבע. ברי, כי ישנם מקרים בהם אין מנוס מפגיעה בחי ובצומח, בין אם לשם הצלת חיי אדם ובין אם לצורך פיתוח אנושי. יחד עם זאת, חובה עלינו להקפיד הקפדה יתרה לצמצם את הכאב הנגרם על ידינו, בייחוד כאשר מדובר במי שאת זעקותיו אנו מתקשים לשמוע, ושאינו יכול לעמוד על זכויות. מהלך זה, להגנת האנושיות שבנו על ידי צמצום פגיעתנו בבעלי החיים הסובבים אותנו, צריך להשפיע על כלל תחומי המשפט, ובתוכו אף על המשפט הפלילי." (רע"פ 8122/12 ראמי פחמאווני נ' מדינת ישראל, (27.3.12).

לאור זאת, נוכח חומרת העבירות אותן ביצע המשיב וכלל הנסיבות, הכפ נוסה באופן מובהק לטובת האינטרס הציבורי שלא מאפשר במקרה זה הימנעות מהרשעה דבר העלול לפגוע באופן בלתי מידתי בשיקולי הענישה, לרבות ההרתעה (ראו: ע"פ (מחוזי נצרת) 34957-08-15 ג'סאן גאבר נ' מדינת ישראל (24.1.16); ע"פ (מחוזי ב"ש) 31759-1016 מדינת ישראל נ' ראשד ג'בארין (10.1.17).

22. מכל אלה נראה כי ערעור המדינה לעניין ההימנעות מהרשעת המשיב בדיון יסודי, אותו נכון לקבל ולהרשיע את המשיב בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן.

23. לא כך באשר לטענות המדינה לעניין העונש, שגם נטענו בשפה רפה. נוכח הנסיבות המקלות עליהן עמד ביהמ"ש קמא בפס"ד, כמו גילו של המשיב, הודאתו, היעדר עבר פלילי וגם מהטעם שערכאת הערעור אינה נוהגת למצות את הדין עם הנאשם כשמתקבל ערעור המדינה, נכון להותיר את העונש שקבע ביהמ"ש קמא על כנו.

24. גם העיקרון של אחידות הענישה לא מצדיק את קבלת עמדת המדינה באשר לעונש. כזכור, המדינה טענה כי אין הצדקה להבחנה בין המשיב לנאשם האחר שהוטל עליו מאסר מותנה וגם חויב בתשלום קנס. אין לקבל את טענת המדינה, שכן הלכה היא כי: "מלאכת קציבת העונש איננה בגדר יישום נוסחה אריתמטית מדויקת, אלא פרי איזונים בין מכלול רחב של נתונים ושיקולים הצריכים לעניין." (ע"פ 1987/15 דורי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (17.8.2015). מה גם, שעקרון זה מחייב שמירת מתאם הולם בין עונשם של מעורבים בפרשה אחת, לפי מידת מעורבותם ואשם (ע"פ 10173/16 מדינת ישראל נ' תמיר טאהא, פסקה 9 (14.2.17); ובמקרה זה, הנאשם האחר היה הדומיננטי, והוא הורשע, כאמור, גם בעבירה נוספת, מה גם שעונשו נקבע במסגרת הסדר טיעון סגור.

סוף דבר

25. מכל האמור, אציע לחברי להרכב לקבל את ערעור המדינה באופן חלקי, בכך שהמשיב יורשע בביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן ואשר הן:

עבירה של ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון - עבירה לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;

עבירת ציד בשיטה אסורה (באמצעות כלבים) - עבירה לפי סעיפים 5 (7) ו-14(א) לחוק להגנת חיית הבר ותקנה 6(ב) לתקנות להגנת חיית בר, תשל"ו-1976, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

כמו-כן אציע לחברי לדחות את ערעור המדינה על קולת העונש.

א' בולוס, שופט

י. גריל, שופט עמית [אב"ד]:

אני מסכים לחוות דעתו של השופט א. בולוס.

**י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]**

א. אלון, שופטת:

אני מסכימה לחוות דעתו של השופט א. בולוס.

א' אלון, שופטת

לפיכך הוחלט פה אחד לקבל את ערעור המדינה ולהרשיע את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב-האישום המתוקן:

עבירה של ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון - עבירה לפי סעיפים 2 ו-14(א) לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955, בצירוף סעיף 29 של חוק העונשין, התשל"ז-1977.

עבירת ציד בשיטה אסורה (באמצעות כלבים) - עבירה לפי סעיפים 5(7) ו-14(א) לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955 ותקנה 6(ב) לתקנות להגנת חיית הבר, התשל"ו-1976, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

עמוד 9

אנו דוחים את ערעור המדינה על קולת העונש.

בהסכמת ב"כ הצדדים **אנו מורים למזכירות בית-המשפט** להמציא את העתק פסק דינו לבאי כוחם של שני הצדדים.

על ב"כ המשיב להביא את פסק הדין בהקדם לידיעת מרשו.

ניתן היום, י"ב שבט תשפ"א, 25 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

א' בולוס, שופט

א' אלון, שופטת

י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]